

E 31/2026 vp
Toiminnanjohtaja Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Kirjallinen asiantuntijalausunto
MmV 9.6.2026

Valtioneuvoston selvitys: Komission työasiakirja EU:n yhteisen kalastuspolitiikan perusasetuksen 1380/2013 arvioinnista

Yleisesti ottaen EU:n yhteinen kalastuspolitiikka on onnistunut toiminnan kestävyudessa esimerkiksi maatalouden CAPia paremmin. Parhaiten on onnistuttu Itämerellä.

Tulevaisuuden muutostarpeita

YKP:ssa ja sen ns. perusasetuksessa on toki muutostarpeita. Niistä kolme tärkeintä ovat mielestäni:

- 1) Kestävän enimmäistuoton (MSY) tavoite ei ole enää riittävä kalakantojen ja meriekosysteemien turvaamisessa. Tulevaisuudessa kalastuksen kestävyydelle tulisi asettaa kunnianhimoisempia tavoitteita. Tässä pitäisi ottaa huomioon ekosysteemilähestymistapa ja myös meristrategiapuitedirektiivin tavoitteet.
- 2) Jäsenmaiden kalastuskiintiöiden jaossa käytetty ns. suhteellinen vakaus on paljolti historiallinen jäännös. Sen sijaan voisi tulevaisuudessa vahvistaa kutuvaltioperiaatetta varsinkin vaelluskaloissa.
- 3) Ekosysteemilähestymistavan merkitys kasvaa, koska kalastus on riippuvainen ympäristöstä. Tässä suhteessa ns. viiden prosentin sääntö on kalakannoille tärkeä turvaverkko. Siksi Luonnonsuojeluliitto on ollut komission näkemyksen puolella kiistassa, joka koskee perusasetuksen keskenään osin ristiriitaisten artiklojen 4 ja 5 tulkintaa.

Kannattaako asetusta kuitenkin avata?

Myös muilla osapuolilla on omia muutostoiveita, joita on selostettu perusmuistiossa. Siksi jos perusasetus avattaisiin, tuloksena olisi eri tahojen ristiriitaisten tavoitteiden takia pitkä ja monivaiheinen keskustelu. On hyvin epävarmaa, maksaisiko se kuitenkin vaivaa. Sitä vastoin mahdollinen kiistely voisi heikentää eri osapuolten nyt esimerkiksi Suomessa varsin hyvää yhteistyötä.

Mielestäni tällä hetkellä kannattaisi aika ja voimat keskittää yhteisen kalastuspolitiikan ja perusasetuksen avaamisen sijasta niiden toimeenpanon tehostamiseen. Tarvittavat hienosäädöt saadaan tehtyä monivuotisen suunnitelman yms. yhteydessä.

Tästä syystä jätin EU-kalastusjaostossa perusmuistion päätarkaisuun eriävän mielipiteen. Suomen kannattaisi ensisijaisesti pitää yhteinen kalastuspolitiikka ja sen perusasetus ennallaan eikä ajaa niiden avaamista. Tämä olisi varmintä ja kustannustehokkainta.

Lisätietoja: toiminnanjohtaja Tapani Veistola, p. 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi (12.6. jälkeen)